

nt

naš tednik

LETO XXXVIII. Številka 11 Cena 8.— šil. (200 din)
Četrtek, 13. marca 1986

Poštnina plačana v gotovini Celovec P.b.b.

Erscheinungsort Klagenfurt/Izhaja v Celovcu
Verlagspostamt 9020 Klagenfurt/Poštni urad 9020 Celovec

Eberndorf Der EINKAUFMARKT
hat die größte Auswahl!

JOSEFI-MARKT-WOCHE
in Eberndorf
vom 17. bis 23. März 1986

VERGNÜGUNGSPARK ab 16. März
JOSEFI-KRÄMERMARKT am 22. u. 23.
März 1986 - täglich Gewinnchancen -
näheres in der

Eberndorfer Zeitung

NAKUPOVALNI CENTER ima najboljšo izbiro *Dobrla vas*

TRŽNI TEDEN

od ponedeljka, 17., do nedelje,
23. marca 1986 v Dobrli vasi

ZABAVIŠČE že v nedeljo, 16. marca,
JOŽEFOV TRG 22. in 23. marca 1986
ugodne ponudbe in dobitki —
podrobne informacije v

Tržnem listu *Dobrla vas*

Samozavest narodnih skupnosti se krepi!

Nedeljska „Koroška poje“ je bila manifestacija življenjske volje narodnostnih skupnosti v Avstriji in solidarnosti ter prijateljstva med njimi samimi. To, kar je še pred leti bilo domala nepojmljivo, je v nedeljo, 9. marca popoldne, v polno nabiti dvorani Doma glasbe v Celovcu bilo ponovno potrjeno: avstrijske narodne skupnosti so se zblížale v prepričanju, „da so naši interesi enaki, da bo borba nas vseh za uresničitev enakopravnosti, za dosledno izvajanje določil člena 7 ADP in človekovih pravic nasploh, dosti bolj učinkovita, če bo skupna in enotna“, kot je dejal dr. Grilc. Potrjeno pa je tudi bilo, da so narodne skupnosti v preteklih letih, samotež in iz lastnega nagiba, naredile veliko za ohranitev svojih identitet in za svoj ugled v javnosti. Med te dosežke sodi Center avstrijskih narodnostnih skupnosti na Dunaju, med te dosežke sodi nedeljska prireditev, med te dosežke sodi tudi krepitev zavesti pri posameznih skupnostih. In mimo te vzajemnosti narodnostnih skupnosti ne more in tudi v prihodnje ne bo mogla uradna Avstrija. Simbolično so to potrdili navzočnost ministra za pouk, kulturo in šport, dr. Moritza ter pokroviteljstva treh deželnih glavarjev, Wagnerja, Zilka in Keryja.

Preteklo nedeljo je Krščanska kulturna zveza vabila na osrednjo kulturno prireditev „Koroška poje“. Na prireditvi je bil mdr. tudi zvezni minister Moritz (več na str. 2, 3, 8 in 9).

**Danes v
Našem tedniku:**

• Obdobje obnove
in gospodarske
rasti

str. 4/5

• Pogovor z
Barbaro Goričar in
Lojzetom Kosom

str. 10/11

• „Koroška poje“

str. 8/9

• Šport
Franci Wiegele na
svetovnem prvenstvu
v Kulmu na 7.
mestu

str. 15

Tednikov komentar

PIŠE JANKO KULMESCH

Koroški Slovenci nismo žegnani z bogve številnimi prazničnimi dogodki. Gre namreč za naše preživetje, kajti vsakodnevna asimilacija nas brez pretiravanja stalno sooča z nevarnostjo narodne smrti. Zato tudi ni čuda, če dobijo naši ljudje včasih vtis, da v naši politiki, publicistiki in raznih nedeljskih govorih ne poznamo drugega kot goli pesimizem.

Drži, da večkrat zamenjamo realistično oceno našega položaja z nepotrebnim in nenazadnje škodljivim

je: na čudovit način (in to ne zgolj zaradi lepih pesmi in krasnih narodnih noš) prepričati koroško javnost, da vlečemo Slovenci, Hrvači, Čehi, Slovaki in Madžari za skupno vrh. Predvsem pa: da se narodne manjšine med seboj ne pustijo igravati.

Praznična demonstracija medmanjšinske solidarnosti ob koncertu „Koroška poje“ pa je tudi ponovno potrdila, kako važna je bila ustanovitev Informacijskega centra manjšin na Dunaju. Brez Centra, čigar „oče“

Uspehi, ki obvezujejo

„Jamranjem“. Takorekoč pod geslom: „Čim bolj čustveno bomo znali jamrati, tem raje nas bo uslišala (narodna) smrt.“

Da s tem ne bomo rešeni narodnih muk, o tem seveda ni dvoma. Še manj dvoma pa mora biti o tem, da s pozitivno oz. z optimistično zagnanostjo najlažje ustvarimo pri naših ljudeh tisti pogum, ki ga krvavo potrebujemo pri reševanju eksistenčnih težav našega naroda.

Ob koncu zadnjega tedna smo doživeli dva dogodka, ki nas upravičeno napolnjujeta z optimizmom. Z optimizmom, kot so ga občutili med drugim številne rojakinje in rojaki, ki so doživeli dve zares praznični prireditvi.

Prva taka prireditev je bil letošnji osrednji koncert KKZ „Koroška poje“. Nužju Tolmajerju ni samo uspelo, da je spet enkrat napolnil veliko dvorano Doma glasbe do zadnjega kotička. Kar je letošnji „Koroška poje“ predvsem uspelo,

je Karel Smolle, dosedanega zblíževanja med manjšinami ne bi bilo. Vrh tega v tej zvezi nočemo prezreti zasluga, ki jih ima dr. Franci Zwitter za koordinacijo med manjšinskimi organizacijami.

Drugi izredno razveseljav dogodek je bila 75-letnica KPD „Drava“ v Žvabeku. O pravi narodni pomladi, ki so jo v zadnjem desetletju doživeli in jo doživljajo Slovenci suške občine, smo že večkrat pisali. Tembolj nas veseli, da sta ravno ob visokem društvenem jubileju zastopnika gradiščanskih Hrvatov in dunajskih Čehov, dr. Gassner in dr. Petrik, lahko spoznala, v čem leži resnično perspektivno delo za ohranitev in razvoj naroda.

Zato se lahko samo pridružujemo besedam, ki jih je dr. Gassner izrekel po jubilejni prireditvi: uspehi suških kulturnikov obvezujejo pripadnike vseh manjšin. Kaj le-ti so živ dokaz, da lahko preživimo.

Če bomo namreč vsi več delali ter manj filozofirali in jamrali.

Manjšinske rešitve naj so skupne

Slavnostna govornika na nedeljski „Koroška poje“ sta bila minister dr. Herbert Moritz in predsednik NSKS dr. Matevž Grilc. Oba sta spregovorila o šolstvu, dr. Grilc pa še o drugih, za koroške Slovence in ostale narodne skupnosti, važnih vprašanjih.

Dr. Moritz kot pristojni minister je med drugim dejal, da se je Avstrija pravno in politično priznala k zaščiti manjšin. To pomeni, da plebiscitarne odločitve večine ne morejo okrniti pravic narodnih skupnosti. Med drugim je tudi dejal, da je za skupno šolo na dvojezičnem ozemlju in da zvezna vlada hoče rešitev, ki jo bodo lahko sprejeli vsi Korošci. Kako je to formulacijo treba razumeti, minister Moritz ni dejal, pač pa, da ne sme postati bojišče ekstremnih političnih stališč.

Moritz torej ni do zadnjega pojasnil, kaj misli in njegove formulacije lahko krijejo tudi „koroško“, torej politično in ne pedagoško rešitev.

V svojem govoru je dr. Grilc najprej poudaril solidarnost

med narodnimi skupnostmi, ki se je manifestirala že dan poprej na skupni tiskovni konferenci prireditelja „Koroška poje“, Krščanske kulturne zveze in Centra avstrijskih narodnostnih skupnosti. Narodne skupnosti so lani predložile svojo Čarto, v kateri so formulirale predloge za čim bolj učinkovito podporo in dejavnost. Zvezna vlada je doslej molčala. Narodne skupnosti, tako Grilc, želijo skupnost in sožitje in hočejo biti most med narodi in državami. Vendar ne tak, po katerem bi zgolj drugi hodili.

Nesprejemljivo je, da zvezna vlada, dežele in občine za podporo in pospeševanje narodnostnih skupnosti nimajo nobene proračunske postavke. Navedel je primer Slovenske

Dr. Gassner na tiskovni konferenci

Narodne skupnosti so danes enotne

Pred prireditvijo „Koroška poje“ sta Krščanska kulturna zveza in Center avstrijskih narodnih skupnosti z Dunaja vabila v soboto, 8. marca, na tiskovni razgovor, ki je bil zelo odmeven.

Predstavnik KKZ, Herbert Seher je poudaril nadregionalni značaj te tradicionalne prireditve, ki je že v preteklih letih zmeraj zadovoljivo potekala, letos pa je pridobila s sodelovanjem narodnostnih skupnosti in z navzočnostjo ministra za pouk in kulturo še vsedržavno dimenzijo. Omenil je dva pomembna namenska vidika „Koroška poje“: okrepitev medsebojne informacije in informiranosti med narodnimi skupnostmi in o njih samih ter notranjeavstrijsko informiranje oz. notranjeavstrijska internacionalizacija vprašanj in problemov ter teženj narodnih skupnosti ter s tem doseženo zmanjševanje informacijskega deficita, ki ga narodne skupnosti imamo.

Osrednje izjave tega razgovora je podal dr. Herbert

Gassner, predstavnik gradiščanskih Hrvatov. Narodne skupnosti so, tako Gassner, spoznale, da se morajo združiti. To so tudi storile in danes „vlečemo na eni vrvi“. Najzlahtnejši sad tega sodelovanja, ki ob enem pomeni tudi veliko politično zrelost manjšin, je Čarta narodnostnih skupnosti, ki jo je dr. Gassner imenoval „bazo narodnostnih skupnosti. Koroška poje bo viden izraz našega sodelovanja“.

Odločno in utemljeno je dr. Gassner zavrnil vse trditve, da je člen 7 ADP izpolnjen. „Drži, da so nekatera določila člena 7 na Koroškem deloma izpolnjena, kakor na primer Slovenska gimnazija, a na Gradiščanskem ničesar ni. Ker pa sta v členu 7 Koroška in Gradiščanska enota, drži sa-

Ob obisku Koroške v Sloveniji:

Manjšinsko vprašanje v ospredju

V ponedeljek, 11. marca in torek, 12. marca, je delegacija koroške deželne vlade z deželnim glavarjem Leopoldom Wagnerjem na čelu bila na uradnem obisku v Ljubljani.

Koroške goste so sprejeli že na Ljubelju, v Ljubljani pa so se pogovarjali s predsednikom iz Slovenije, Dušanom Sinigojem ter s predsednikom predsedstva SR Slovenije, Francem Popitom.

Deželni glavar Leopold Wagner pri pogovoru z gostiteljem predsednikom SR Slovenije, Francem Popitom.

Šinigoj in Wagner sta razgovore ocenila kot zelo plodne in potrebne ter odprte. Na dnevnem redu je bilo več kot 50 točk, vendar so sledeče bile središčne:

- gradnja in zgotovitev karavanskega predora do leta 1990 — sodelovanje na področju turizma, predvsem pri prezentacijah ponudb
- usklajevanje ukrepov in sodelovanje na področju ekologije, kot na primer pri transportu nevarnih snovi in odpadkov, pri ukrepih proti onesnaževanju zraka in proti kislemu dežju ter seveda sodelovanje v zadevi pitne vode.

Ta vprašanja bojo reševali v Kontaktnem komiteju med Koroško in Slovenijo, ki menda „zelo dobro deluje“, kot sta oba politika poudarila. Seveda pa so vprašanju koroških Slovencev namenili središčno pozornost, saj na „takem srečanju ne moremo mimo koroških Slovencev“, kot je dejal Šinigoj!

Med drugim so se v tem vprašanju pogovarjali o bodoči ureditvi dvojezičnega šolstva, o slovenski glasbeni šoli, o dvojezični oskrbi v javnih otroških vrtcih dvojezičnih občin ter o podpori zasebnim dvojezičnim vrtcem ter o kulturnem delovanju oz. sodelovanju.

S tem v zvezi je deželni glavar Wagner predlagal, da bi v kulturno sodelovanje med Koroško in Slovenijo vključili tudi Furlanijo-Julijsko krajino, ker bi s tem zadostili tudi delovni skupnosti Alpe-Jadran, ki je tudi bila na dnevnem redu. Obe strani pa sta potrdili dejstvo, da mora sodelovanje biti v smislu utrjevanja narodne skupnosti kot subjekta ob večinskem narodu. „Koroški Slovenci so pomemben člen v sodelovanju med Avstrijo in Jugoslavijo, oz. med Slovenijo in Koroško“, sta oba politika izjavila.

Posebej je Wagner pohvalil gostoljubnost slovenskih gostiteljev in dejal, da taka srečanja zmanjšujejo medsebojno nezaupanje. Kot je povedal, sta v manjšinskem vprašanju obe strani deklaratorično poudarili svoja stališča.

Delegaciji sta se pogovarjali tudi o možnem mejnem prehodu na Pavličevem sedlu. Najhujše zapreke so na avstrijski strani, ker do sedla ne pelje deželna cesta, ampak zaseben gorski kolovoz.

V koroški delegaciji so bili še namestnika deželnega glavarja Frühbauer in Knafl ter deželni svetnik Haider.

Poroča: Franc WAKOUNIG

mo to, da člen 7 ADP ni izpolnjen“.

Predstavniki manjšin so v svojih stališčih posebej opozorili na nezadovoljiv šolski položaj. Slovenci se borimo za skupno šolo, Čehi na Dunaju za edino še češko osnovno šolo, Madžari v osnovnih šolah skoraj ne slišijo madžarščine in položaj gradiščanskih Hrvatov sploh ni zavidljiv.

Načeto je bilo tudi vprašanje posvetov in zastopnik Madžarov, ki so doslej edini

stopili v sosvet je dejal, da jim sosvet doslej ničesar ni obrnil na bolje.

Kdor trdi, da je avstrijska manjšinska politika vzorna, ta bi moral biti na tem razgovoru: podatki o številčnosti narodnih skupnosti nekaj in danes so več kot srhljivi: kam so izginili tisoči Čehov in Slovkov, Slovencev, Madžarov in Hrvatov prav v 2. avstrijski republiki? Te številke so ogledalo avstrijske manjšinske politike!

Scheucher za pravico staršev

Novi šef koroške ljudske stranke, dipl. trg. Harald Scheucher, je zagovornik hajmatdinstovih zahtev v dvojezičnem šolstvu.

Ne samo na strankinem občnem zboru, ampak posebno na prvem stiku s časnikarji prejšnji četrtek, je Scheucher zacementiral stališče ljudske stranke do bodoče ureditve dvojezičnega pouka; ker se očitno ne upa direktno zagovarjati ločevanja, je VP ubrala pot preko „pravice staršev“, ki je po Scheucherju „najvišji princip v šolskem vprašanju“.

Dosežki ZSZ v pretekli poslovni dobi — med drugim izgradnja posojilnice in zadruga na Ziljski Bistrici.

Zveza slovenskih zadrug, osrednja gospodarska organizacija slovenske narodne skupnosti na Koroškem in najstarejša gospodarsko-financijska zadruga ustanova v Avstriji, bo v soboto, 15. marca 1986, pred zadružniki položila obračun triletnega delovanja.

Pred občnim zborom pa bi organi Zveze, ki v sedanjem sestavu delujejo od 27. decembra 1982, radi razgrnili rezultate poslovanja v tem mandatnem obdobju tudi pred vsemi zadružniki, pred celotno narodno skupnostjo in pred celotnim, čedalje širšim krogom poslovnih partnerjev in prijateljev iz vrst narodne skupnosti in večinskega naroda. Zato so se odločili objaviti to gradivo v obeh osrednjih slovenskih koroških tednikih.

Posebno razveseljav uspeh Zveze slovenskih zadrug (ZSZ): ustanovitev turistične agencije CARTRANS (desna slika). Leva slika: predsednik Zveze slovenskih zadrug inž. Fridl Kapun.

Obdobje obnove in gospodarske rasti

Konec leta 1982 so bile materialne bilance Zveze slovenskih zadrug sorazmerno skromne. Področje delovanja je bilo omejeno na bančno poslovanje z bilančno vsoto 312.463.406,— šilingov in na blagovni sektor s sorazmerno ozko paleto ponudbe in skupnim prometom v letu 1982 nekaj manj kot 48 milijonov šilingov. Ostalih dejavnosti ni bilo, čeprav so bile zanje nakupljene sorazmerno drage licence.

Ožina v načinu in obsegu poslovanja je nujno vplivala na učinke poslovanja, ki žal niso bili pozitivni niti perspektivni: Podedovali smo izgubo, skromno zasedbo posameznih sektorjev in zelo slabo poslovno opremo. Zveza slovenskih zadrug je konec 1982 zaposlovala 20, skupaj z vsemi vanjo vključenimi zadružnimi organizacijami pa je bilo tedaj zaposlenih 120 ljudi.

Iz teh izhodišč se je začelo delo našega vodstva zadruga Zveze. V tedanjih pogojih je bistveno otežkočilo delo tudi dejstvo, da je Jugoslavija uvedla kot začasni ekonomski ukrep plačilo depozita, kar je zavrlo že tako ne dovolj razvitih gospodarskih in osebnih stikov z matičnim narodom in posredno prispevalo, da so se težave na začetku poti stopnjevale.

Klub skromnim začetkom, pa ob zagnanosti zadružnikov in njihovega vodstva ter ob pomoči organizacij slovenske

narodne skupnosti, uspehi niso izostali. Sorazmerno hitro je poslovna politika novega vodstva, ki je gradila na razširitvi obsega in področja poslovanja, na odpiranju v avstrijski prostor in povezavi z matičnim narodom ter z drugimi narodi v Jugoslaviji in na širjenju poslovnih stikov s svetom, obrodila dobre rezultate.

• Že v letu 1983 smo aktivirali licenco in ustanovili turistično agencijo Cartrans, ki se je zelo hitro postavila na lastne noge in začela dobro poslovati.

• Mnogo več pozornosti smo posvetili utrjevanju, modernizaciji in pozneje tudi razširjanju blagovnega sektorja tako na področju notranje kot tudi zunanje trgovine. Zunanjetrgovinski družbi na Dunaju in v Münchnu, v kateri je Zveza dalj časa imela večino delnic, smo v tem času sanirali in organizacijsko, finančno ter kadrovsko okrepili. Zastavili smo dolgoročen program obnove, razširitve in nove graditve marketov in posojilnic.

• Tudi v tako imenovani „matični“ dejavnosti, na bančnem področju, smo se poslovno odprli in navezali korepondenčne odnose z mnogimi pomembnimi bančnimi hišami v Avstriji, Jugoslaviji in v zahodni Evropi. Naš cilj je bil in ostaja: iz majhne lokalne denarne ustanove, s skromnim kapitalom, z omejenimi mož-

nostmi in nizko zastavljenimi cilji napraviti z zavzetim delom prvovredno banko, odprto v svet in naš prostor.

• Tudi na področju naložb smo počasi napredovali. Do leta 1982 beležimo le skromne udeležbe v že omejenih eksportno-impornih firmah in v Južnokoroški turistični družbi. Na ostalih gospodarskih sektorjih nismo bili prisotni, zlasti ne na proizvodnem področju in v modernih industrijskih strukturah. Postopoma, z razvojem mešanih industrijskih struktur in z njihovo materialno krepitvijo, smo se z našimi finančnimi ustanovami uveljavili kot soliden in enakopraven poslovni partner, hkrati pa smo krepili tudi naš sektor kapitalnih naložb.

Ob opisanih usmeritvah in aktivnostih je naraščala tudi naša ekonomska moč in poslovna prodornost. Računski zaključek iz leta 1984 že izraža nekatere pozitivne premike, ki so se uveljavili v poslovanju posameznih dejavnosti v okviru Zveze slovenskih zadrug.

Bilančna vsota konec 1984 je znašala že 616.448.147,— šilingov, oziroma je bila za 97% višja kot konec leta 1982. V dveh letih smo torej poslovno sredstva skoraj podvojili.

Računski zaključek lanskega leta je še ugodnejši. Konec leta 1985 razpolaga Zveza z bilančno vsoto 850 milijonov šilingov. Samo od leta 1984 na

leto 1985 je torej ta vsota narasla za 38%. Konec leta 1985 je bilo v Zvezi zaposlenih 40 ljudi ali še enkrat več kot konec leta 1982.

Zguba iz leta 1982 je konec 1985 bila v celoti pokrita, hkrati pa smo povečali lastna in tujerazna sredstva, kar samo krepi varnost poslovanja in utrjuje boniteto naše Zveze.

V obdobju treh let se je naš promet vseh zadrug skupaj maknila izvozno-uvozna dejavnost Zveze oziroma njenih specializiranih zunanjetrgovinskih organizacij. Poleg firm kot na Dunaju, v Grazu in Münchnu, so na novo začele poslovati poslovalnice v Frankfurtu (Zvezna republika Nemčija) in Solunu (Grčija).

Z novimi udeležbami je Zveza dobila večino akcij v še eni firmi v Gradcu in Celovcu. Dejavnostjo vseh naštetih specializiranih zunanjetrgovinskih firm je promet strmo narasel in v skromnih treh letih se Zveza uveljavila kot pomemben zunanjetrgovinski partner v Avstriji, Jugoslaviji, Zvezni republiki Nemčiji, Grčiji in v številnih drugih državah. Zlasti na nekaterih sektorjih kmetijske proizvodnje in predelave ter na področju kmetijske prevzema naša Zveza širši zunanjetrgovinske dejavnosti v okviru celotne Raiffeisenske zveze.

Kar zadeva notranji blagovni promet, smo z načrtno aktivnostjo v zadnjih dveh letih

zgradili nove ali bistveno preuredili markete v Pliberku, Globasnici, Železni Kapli, Šentjakobu, Škofičah in v Kotlari vasi. S tem smo razširili prodajno površino in popestrili sortiment ponujenega blaga ter tako povečali promet. Zaradi povečanih kapacitet lahko precej povečali notranji blagovni promet.

Leta 1982 je bil blagovni promet vseh zadrug skupaj 47.952.000,— šilingov, konec leta 1985 pa 95 milijonov šilingov ali skoraj še enkrat več kot pred tremi leti.

S krepitvijo poslovanja Zveze so se razširile tudi možnosti za postopno sanacijo in krepitev primarne stopnje, to je posameznih posojilnic in njihovih zadrug. Tako smo v zadnjih letih znižali obrestno mero za blagovne kredite posameznim zadrugam, in sicer za 2%. Posameznim zadrugam smo namenili 3,5 milijonov šilingov posebnih pomoči, posojilnicam pa 7 milijonov. Sem sodi seveda tudi pomoč pri gradnji marketov, s čimer bomo v okviru možnosti nadaljevali.

Določena sredstva smo pripevali tudi za modernizacijo poslovanja in za ustvarjanje prostorskih in materialnih pogojev za razširitev poslovanja v prihodnosti. Sem sodijo investicije v skladišču na Rožanski cesti in nakup nepremičnih v Pavličevi ulici.

Vse to smo zmogli zaradi uspešnega poslovanja tako Zveze kakor tudi večine zadrug in posojilnic. Zato se je ob Zvezi v teh letih okrepila tudi finančno-poslovna moč primarne stopnje. Bilančna vsota posojilnic je od 623 milijonov šilingov v letu 1982 narasla konec leta 1985 na 910 milijonov ali za 46%. Gotovo je, da bi bili tudi na tem področju rezultati lahko še večji, če ne bi bilo v posameznih posojilnicah določenih napak, ki izvirajo iz preteklosti, kar seveda ni opravičilo. Premalo je bilo tudi morda storjenega za to, da bi celotno zadružno gibanje še bolj smotno povežali v enoten in usklajen sistem.

Tu pa tam so se prikazale na površju preveč lokalistične težnje. To se vidi tudi v preoračanju investicij, ker so posamezniki pač hoteli narediti več, kot je trenutno objektivno možno. Te napake pa niso vzrok za preplah, ampak nas samo opozarjajo, da bomo v prihodnje morali še bolj složno in usklajeno delati.

V nove odbore Zveze morajo zato priti prizadevni zadružniki, ki bodo ob krajevnih interesih gledali tudi na skupne interese in ki bodo znali pravilno povezovati posamične in splošne koristi narodne skupnosti.

Posebej velja omeniti tudi eno od mlajših dejavnosti Zveze — to je turistično-agencijsko

dejavnost. Cartrans je iz skromnih začetkov hitro zrasel v solidno in upoštevano vredno turistično agencijo, katera si je v Avstriji in zunaj njenih mej pridobila ugled utečene in solidne agencije. To potrjujejo tudi rezultati. Čeprav je bilo predvideno, da bo agencija potrebovala vsaj 2—3 let, da pride na zeleno vejo, od 1984 posluje pozitivno in je leta 1985 napravila več kot 40 milijonov šilingov prometa.

Občni zbor gotovo ni priložnost za samohvalo, ampak bolj za kritično oceno uspehov in slabosti v dosedanjem delu. Le tako človek ne izgubi prave mere in ne zgreši poti. Kljub temu pa smo vendarle ob vseh pomanjkljivostih organizacijskega in kadrovskega značaja spričo doseženih rezultatov lahko ponosni na zadnje etape naše skupne poti. Človek je ob vsej kritičnosti zadovoljen, da je slovensko zadružno gibanje v zadnjem času, potem ko je bilo v preteklosti močno zatirano in večkrat izpostavljeno usodnim preizkušnjam, vendarle začelo napredovati in se krepiti.

Optimizem je potreben tudi za to, ker nas v naslednjem obdobju čakajo nove preizkušnje. Nov zakon za kreditno gospodarstvo predvideva precej višje cenzure za denarne zavode. To pomeni, da grozi nevarnost, da se bo število teh ustanov zlasti naše narodne

skupnosti zmanjšalo, ali pa bomo s skupnimi močmi, in našo preizkušeno akcijo samopomoči in še večjega poslovnega angažiranja morali zbrati potrebni denar za obstoj. Hkrati bomo morali z vso odločnostjo terjati od pristojnih organov zvezne vlade, da za denarne institucije narodnih skupnosti predvidevajo v zakonu ustrezne izjeme oziroma daljše prehodne roke. Tako akcijo smo v Zvezi že začeli.

Dosedanji rezultati nas obvezujejo. V prihodnje bomo morali ustvariti pogoje za hitro napredovanje na višji ravni materialnega razvoja. Zato bomo s skupnimi naporji morali predvsem organizacijsko in kadrovske okrepiti našo celokupno zadružno gibanje, od Zveze do posameznih zadrug in posojilnic. Samo tako bomo zagotovili stabilen gospodarski vzpon tudi v prihodnje. Delati bomo morali složno in zgraditi skupen zadružen sistem.

Zveza ni nič brez močnih zadrug in uspešnih posojilnic. Posamezne zadruga in posojilnice pa vsaka zase tudi ne pomenijo veliko. Samo v slogi in poštenemu delovanju bomo lahko črpali moč za hiter napredek tudi v naslednjem štiritletnem obdobju.

inž. Fridl Kapun
predsednik Zveze slovenskih zadrug

GAST 86: izboljšati turistične ponudbe

V soboto, 15. marca, bo odprl strokovni velesojem gastronomije, in turizma, „Gast“ svoja vrata. To je že 18. tovrstna sejemska prireditev v Celovcu in njen ugled dobesedno raste iz leta v leto. To potrjuje tudi dejstvo, da prvič sodelujejo pri tekmovanju najboljših kuharskih ekip tudi moštva iz Zgornje Avstrije, Švice in iz Francije.

Odgovorna za celovško sejemsko ponudbo, direktor sejma, dr. Kleindienst in predsednik sejma, Dermuth sta izjavila, da je seveda skrb vseh, dvigniti ponudbeno kvaliteto sejma. To da je važno že zato, ker je Koroška turistična dežela in je največji osep gostov bil

prav pri nezadostno oz. nesodobno opremljenih gostinskih obratih. To pa ne velja samo za sanitarne ponudbe, ampak prav posebej še za kuhinjske.

Trendu, da je zelenje nekaj lepega, se tudi ta strokovni sejem ni odtegnil. Koroški cvetličarji in floristi bojo pokazali svoje znanje.

Vročje je dokaj časa bilo vprašanje, kdo bo naslednik mestnega direktorja, dr. Kleindiensta, ki bo s koncem marca šel v pokoj. Prva izbira je bil dr. Lerch, ki pa je tik pred podpisom delovne pogodbe odskočil. Po dolgotrajnih pogajanjih je obveljal predlog mesta Celovec: dr. Pawlik bo bodoči sejemski direktor.

-wafra-

Novice iz Št. Janža v Rožu

Komaj teden dni, odkar smo položili rajnega Tinija Malleja k večnemu počitku, se je oglašil iz lin cerkvenega stolpa mrtvaški zvonček in nas opozoril na smrt, ki je pobrala iz farnega občestva Magdaleno Mostetschnig, po domače Hanzlino mater iz Št. Janža v visoki starosti 88 let. Konec svoje življenjske dobe je preživela pri hčerki na Bistrici. K večnemu počitku smo jo položili v nedeljo, 16. februarja, na na šentjanškem pokopališču. Rajna je cenila življenje verne žene in matere; rada je zahajala v cerkev, dokler ji niso opešale moči. Vselej je imela odprto srce, kadar se je prosilo za denarno pomoč v prid naši farni cerkvi. Velika množica žalnih gostov je rajno pospremila do zadnjega bivališča. Sosedni župnik Ivan Antolič iz Sveč pa je opravil cerkvene obrede. Cerkvni pevski zbor pod vodstvom Martine Lausegger pa se je od rajne poslovil s pesmijo „Lipa zelena je“. Bog daj rajni zasluženno plačilo.

Pregovor pravi, da v tretje rado gre. Stirinajst dni po smrti Hanzlinove mame se je nepričakovano poslovil od tega sveta Hanzi Schaunig, bivši Zmrzlakov oče na Šenjanških Rutah v 84 letu starosti. Ko se je oženil, se je preselil v dolino na dom svoje žene k Cehnarju v Podsinji vasi. Kmalu nato je kupil Briclino kme-

tijo, po vojni pa še Dobčnikovo kmetijo v Podsinji vasi. Tam je s svojo ženo gospodaril, dokler ni svojega imetja predal svojim otrokom. Z delom pa ni miroval, dokler so mu dopuščale moči. Hanzl je bil z dušo in telesom kmet, ljubil je domačo grudo in bil vse življenje trden in zvest narodnjak. Rad je pripovedoval iz časov svoje mladosti, na primer, kako sta z očetom kosila obširne gorske travnike, začeni ob jutranji zori in zvečer spet pozno v noč. Nešteto krat se je zgodilo, da sta prespala kar na travniku, pod listovim grmom, če je bilo predaleč domov. Petja in dobre volje nikoli ni manjkalo. V kmetovanje današnjega časa se rajni ni mogel več vživeti.

Dne 4. marca smo Zmrzlakovega očeta ob lepi udeležbi žalnih gostov položili na domačem pokopališču k večnemu počitku. Ker je bil tudi pevec in je nadvse ljubil našo domačo pesem, si je želel, da ga tudi ob slovesu s tega sveta pospremi ta naša domača pesem. Šentjanški cerkveni pevski zbor pod vodstvom Erha Uznika se je od rajnega poslovil s pesmijo „Gozdnič je že zelen“. Pogrebne obrede je opravil kapelški župnik Franc Hudl.

Otrokom in sorodstvu Zmrzlakovega očeta velja naše iskreno sožalje.

m. p.

Novice iz Kotmare vasi

Na povabilo Katoliške prosvete je gostovala v nedeljo, 23. februarja 1986, zvečer v Kotmari vasi igralska skupina SPD „Srce“ iz Dobrle vasi s Finžgarjevo ljudsko igro „Lucija“. Številne gledalce je predvsem razveselilo dejstvo, da smo slišali v Kotmari vasi po dolgem času z odra spet lepote domače besede. Številne obiskovalce je pozdravil in doboljskim igralcem se je zahvalil za prihod župnik Maks Michor.

Prvič v 101-letni zgodovini SPD „Gorjanci“ je odprl samostojno razstavo domač umetnik, a na žalost ne v Kotmari vasi, temveč „komaj“ v Bilčovsu. V prostorih bilčovske posojilnice so odprli v petek, 28. februarja, zvečer razstavo „Črno-bela nasprotja“ Gorazda Živkoviča. Živkovič se je rodil leta 1964 v Linzu, kjer je njegov oče, rojak iz južne Štajerske, delal v tovarni VOEST. V Linzu, je tudi hodil v ljudsko šolo. Oče je kupil zemljišče v Kotmari vasi, kjer zdaj družina tudi stanuje. Gorazd je maturiral leta 1984 na Slovenski gimnaziji v Celovcu. Po maturi je nastopil k sprejemni izpitoma za industrijsko oblikovanje na Umetnostni akademiji v Ljubljani in za slikarstvo na Umetnostni akademiji na Dunaju. Ker ga niso sprejeli ne tu ne

tam, se je odločil za študij umetnostne zgodovine in publicistike na Dunaju. Nadaljeval pa je z umetniškim upodabljanjem, s katerim je začel že v gimnazijskih letih, in tako je prišlo do prve samostojne razstave v okviru letošnjega Rožanskega izobraževalnega tedna. Za ta uspeh NT svojemu sodelavcu iskreno čestita.

Ob odprtju razstave je Vinko Wieser na kratko orisal tudi tematiko grafik in oljnatih slik: vtisi, ki jih je dobil v lanskim počitnicah kot delavec v VOEST pa splošna problematika človek, industrija, okolje. Za glasbeni okvir sta poskrbela Joško Pack in Maksi Sima, iz svojih pesnitev pa je bral Fabijan Hafner z Bistrice v Rožu.

V ponedeljek, 3. marca, je bil v okviru Rožanskega izobraževalnega tedna pri Pušniku v Šentkandolfu šahovski turnir „Desni breg Drave proti levemu“. Zmagal je desni breg. Menda imajo v Svečah tako dobre šahiste. V sredo, 5. marca, pa je predaval dr. Matjaž Sienčnik o otroških boleznih.

Radi bi tudi opozorili na nastop tržaškega harmonikarskega ansambla „Synthesis“ v nedeljo, 16. marca, ob 14.30 popoldne v kotmirški šoli. Pridite, boste vsi navdušeni!

Prof. Hutter — 85-letnik

Te dni praznuje v Globasnici v Podjuni svojo 85-letnico povsod znani in čislani profesor Joško Hutter. Požrtvovalno narodno delo jubilanta v mladostnih letih in tudi pozneje poznajo le redki, ker se zaradi svoje prevelike skromnosti ni ponašal nikoli s tem delom. Naj tu omenimo samo njegovo delo za mladino, ki je doseglo svojo krono v izdajanju mladinskega lista Mladi Korotan (KKZ in Mohorjeva založba sta ustanovili v počastitev te revije serijo otroških in mladinskih knjig z istim imenom). Potem je bil prof. Hutter nekaj let tudi na Zvezni gimnaziji

za Slovence — vsi njegovi bivši dijaki se ga radi spominjamo!

Ad multos annos in mnogo veselja in zdravja!

REDNI OBČNI ZBOR

Krščanske kulturne zveze, ki bo v petek, 14. marca 1986, ob 19. uri v Tischlerjevi dvorani Slomškovega doma (10.-Oktober-Straße 25) v Celovcu.

Sporod: 1. Pozdrav predsednika Krščanske kulturne zveze in ugotovitev sklepčnosti; 2. Izvolitev predsednika občnega zbora; 3. Poročilo predsednika KKZ; 4. Poročilo tajnika; 5. Poročilo referentov in strokovnih sodelavcev pri KKZ; 6. Razprava; 7. Poročilo preglednikov; 8. Razrešnica; 9. Volitev novega odbora; 10. Govori gostov; 11. Razno; 12. Predvajanje video-filma o kulturni dejavnosti krajevnih prosvetnih društev in farnih mladlin (predvaja „film mladje“ Koroške dijaške zveze)

Vsako društvo ima na občnem zboru dve glasovni pravici. Občnega zbora se lahko udeležijo tudi drugi brez volilne pravice.

Za Krščansko kulturno zvezo

Nužej Tolmajer
tajnik

dr. Janko Zerzer
predsednik

● Dobrla vas

V nedeljo, 16. marca, je v Dobrli vasi od 10. do 12. ure v prostorih kulturnega doma predsednik Narodnega sveta, dr. Matevž Grilc, na razpolago v vseh pravnih vprašanjih

Slovensko planinsko društvo vabi na smučarski izlet na Vogel, v nedeljo, 16. marca
Zbirališče: med 7. in 7.30 uro pred Deteljico (črpalka) v Tržiču-Bistrica

● Celovec

Založba DRAVA, Slovenska prosvetna zveza in Krščanska

kulturna zveza vas vabijo na predstavitev pesmarice

OB REKI DRAVCI

avtorjev Hanzija Artača in Milke Hartman.

Predstavitve bo v četrtek, 20. marca 1986, ob 19.30 uri v Mladinskem domu SŠD v Celovcu, Mikschallee 4.

Na predstavitvi bo sodeloval Kamniški študentski pevski zbor, ki bo poleg nekaterih pesmi iz Artačeve pesmarice zapel tudi še šopek pesmi iz svojega bogatega repertoarja.

Prisrčno ste vabljeni, da se udeležite predstavitve prve pesmarice mladega koroškega skladatelja samouka.

ČESTITAMO

V Nagelčah praznuje te dni Janez Mohar, po domače Pušnik svojo 60-letnico. Vzlednemu kmetu in ustrezljivemu sosedu veljajo naše iskrene čestitke.

Logoveški župnik in rožeški dekan Martin Hotimitz praznuje svojo 50-letnico. Vnetemu dušnemu pastirju veljajo naše iskrene čestitke.

V Kotmari vasi praznuje gospod Franc Rulitz, pd. Matajdl svoj 50. rojstni dan. Gospodu Rulitzu iskreno čestitamo!

Margareti Božič iz Večne vasi vse najboljše ob njenem 50. rojstnem dnevu.

V torek je obhajala v Dobrli vasi svojo 75-letnico Ljudmila Sienčnik, mati znane družine živinozdravnika dr. Luke Sienčnika. Vse svoje življenje je žrtvovala narodu in svojim otrokom, ki so vsi študirali in dosegli lepe poklicne polo-

žaje. Zdaj, ko je skrbi in dela le malo manj, je jubilatka prišla za čopič in barve in se zapisala slikanju na steklo, ki je prineslo dopadljive produkte. Jubilatki iskreno čestitamo in ji ključemo še na mnoga srečna leta v krogu družine in mnogo uspehov na področju slikanja!

Na Radišah obhaja svoj 70-letni jubilej gospod Joži Wrulich. Ob tem lepem jubileju mu iskreno čestita tudi uredništvo NT.

V Selah na Kotu bo praznovala gospa Marija Malle svoj 60. rojstni dan. Slavljenci prisrčno čestitamo.

Pepej Pudgar iz Šentjurja pri Pliberku je te dni praznoval svojo 60-letnico. Iskreno čestitamo.

Minuli teden je obhajal na Bistrici v R. svojo 75-letnico dr. Stanko Jelen, zdravnik v pokoju. Priljubljenemu zdravniku iskreno čestitamo in mu želimo še v naprej mnogo zdravih in srečnih let v krogu svojih dragih.

Piše Gabi Gröblacher

Občni zbor KDZ

Minulo je leto delovanja, uspehov, neuspehov, upanja in frustracije. Treba je bilo premišljevat o nadaljnem načrtovanju, novem odboru, izboljšanju napak, ki so se v preteklem letu vpletle v naše delo. V soboto, 1. 3. 1986, je imela Koroška dijaška zveza v svojih klubskih prostorih splošni sestanek (klavzuro), kjer smo se pogovarjali o vseh vprašanih, ki jih bomo v naslednji dobi enega leta skušali uresničiti. Sestavili smo okvirni program za mlajšo generacijo, nove odbornike KDZ-ja, ki ga bomo predstavili na rednem občnem zboru, v ponedeljek, 17. 3. 1986. Menili smo se o možnih akcijah, prireditvah, ki bi jih lahko priredili skupno z ostalimi mladinskimi organizacijami. Seveda tukaj v prvi vrsti mislimo na slovenske organizacije, trudili se bomo pa tudi za stike k nemškim mladinskim zvezam, ki kažejo zanimanje in solidarnost za naše cilje. Ena bistvenih želja naših članov je prav skrb za boljše sožitje obeh narodnosti.

Pospešeno se bomo trudili za delovanje KDZ-ja na kulturnem področju in svoje člane nagovarjali k sodelovanju pri „odru, lutkarjih ali filmu mladje“. Zanimanje vzbujajo tudi najrazličnejše prireditve, kot so to plesi, filmi, predavanja, tedenske akcije, izleti, ekskurzije in še pa še, treba je edino nekoliko iznajdljivosti in idej. Novi odbor bo posebno v tej smeri izpolnjeval svoje dolžnosti. Uspeh bo odvisen od intenzivnosti dela, ki bo vzbudil veselje do samostojnega delovanja. Mnogo se še lahko ustvari v okviru naše zveze, tako npr. kakšen zborček (ki pa naj bi bil nekaj čisto posebnega).

Dejstvo je, da smo včasih vsi skupaj preleni premišljevat, kaj bi lahko ustvarili, da bi se s tem hkrati zaktivirali. Ena možnost je, da vse to lahko izražamo v naših člankih za NT, ali v lastnem glasilu „PROBLEMI“, ki je spet v nastajanju. Da pa je za vsakega dijaka zdravo, če se poleg šolskih obveznosti, vključuje v razne dejavnosti politične, kulturne, športne ali druge narave, je tako ali tako znano!

Cilj po vsesplošnem interesiranju mladine za vse zanimivosti, ki jih opažamo okoli nas, mora biti skupen cilj vseh organizacij in ustanov, ki imajo opravka z mladim človekom. Zato se bomo v bodočnosti ustrezno trudili za plodno sodelovanje, predvsem z dijaškimi domovi, ker mislimo, da se pri svojem načrtovanju v marsičem lahko dopolnjujemo.

REDNI OBČNI ZBOR KDZ

ki bo v ponedeljek, 17. marca, ob 19.30 uri, v klubskih prostorih, Viktringer Ring 26.

Za Koroško dijaško zvezo

tajnica:
Kristijana Grilc

predsednica:
Gabi Gröblacher

MEDJUGORJE

KDAJ? 17. marca — 20. marca 1986
25. marca — 28. marca 1986
9. aprila — 11. aprila 1986

CENA: od S 790,- naprej

TOČEN PROGRAM IN PRIJAVE NA AVTOPODJETJE

SIENČNIK

9141 DOBRLA VAS, TELEFON 0 42 36 - 22 19

MePZ „Rož“ iz Št. Jakoba v Rožu

Pevke in plesalke dunajskih Čehov

Nabita dvorana, v ospredju vrsta častnih gostov

„Koroška poje“ so se med drugim udeležili sledeči gostje:

Zvezni minister dr. Herbert Moritz, dež. sv. Rudolf Gallob, škof dr. Egon Kapellari, gen. konzul Borut Miklavčič, predsed. NSKS dr. Matevž Grilc in ZSO dipl. inž. Feliks Wieser, predsednik KEL Karel Smolle in KSOO Fric Kumer, predsednik SPZ Tomaž Ogrin, predsednik FUENS dr. Reginald Vospemik, dv. sv. dr. Valentin Inzko, dr. Baumgartner, dv. sv. dr. Pavle Apovnik, obč. odb. dr. Prohaska, Salvatore Venossi, dekan Leopold Kassl, nadzornik Wielege, tajnik ZKOS Vojko Stopar in predsednik Kulturne skupnosti Vladimir Kavčič ter predstavniki narodnih skupnosti dr. Herbert Gassner (grad. Hrvati), dr. Petrik (Čehi in Slovaki) in dr. Szebereny (Madžari) in koordinator narodnih skupnosti dr. Franci Zwitter.

V Domu glasbe v Celovcu je v nedeljo, 9. marca popoldne, bila pevska revija „Koroška poje“, ki jo vsako leto prireja Krščanska kulturna zveza. Ta prireditev je brez dvoma letošnji osrednji kulturni dogodek koroških Slovencev; uresničeni sta bili ideja in tematika kulturnopolitičnega srečanja in notranje-avstrijske internacionalizacije vprašanja avstrijskih narodnostnih skupnosti. Poseben pečat so reviji dali tudi odlični gostje z zveznim ministrom za šolstvo, kulturo in šport, dr. Herbertom Moritzem na čelu ter dejstvo, da so deželni glavarji klasičnih avstrijskih manjšinskih zveznih dežel prvič prevzeli pokroviteljstvo nad takim srečanjem: Wagner za Koroško, Zilk za Dunaj in Kery za Gradiščansko.

Letošnja „Koroška poje“ s posebnim pomenom

Solidarnost med narodnimi skupnostmi se krepkejša

Spored se je pričel s pesmijo. Vse skupine so stale na odru, sredi njih mešani pevski zbor „Rož“ iz Št. Jakoba, ki je zapel dobrodošlico v jeziki vseh nastopajočih. Ta prisrčna gesta ni zgrešila svojega namena. Poleg MPZ „Rož“ pod vodstvom Jožka Milisavljeviča in pevsko instrumentalne skupine KPD „Drave“ iz Žvabeka (vodi Rozina Katz) so nastopili še: madžarska glasbena skupina „Alsóöri citerások“ z Gradiščanskega, češka folklorna skupina in mešani pevski zbor društva sv. Metoda na Dunaju, folklorna skupina Kolo Slavuj ter MPZ Hrvatsko-gradiščanskega kulturnega društva na Dunaju, ki ga vodi Tomi Koch. Povezoval je Miha Urbinc.

Predsednik KKZ dr. Janko Zerzer se je v svojem govoru spomnil pokojnikov dr. Franceta Cigana in prof. Matije Tomca in povedal namen tega srečanja: „... zbrali smo na Koroškem predstavnike gradiščanskih Hrvatov in Madžarov ter dunajskih Čehov in Slovakov, da skupaj z nami izpričajo svojo kulturno zmogljivost, pa tudi svojo življenjsko voljo in zvestobo narodni dediščini.“ Posebej je poudaril pomembnost solidarnosti med manjšinami, ki „naj nas v bodoče še bolj povezuje za doseganje razmer, ki bodo omogo-

Minister dr. Moritz: Pedagoško ponudbo dvojezične šole je treba izboljšati.

čale nemoten socialni in kulturni razvoj in naš neogrožen obstoj“.

Poseben pozdrav je veljal ministru dr. Moritzu in jegovi soprogi, predstavnike narodnih skupnosti pa je nagovoril v njihovi materinščini.

Slavnostna govornika na prireditvi sta bila predsednik NSKS dr. Matevž Grilc in minister dr. Herbert Moritz. Dr. Grilc je uvodoma poudaril, da so se narodne skupnosti v Avstriji združile v spoznanju, da je edinole v slogi moč in da je njihovo preživetje odvisno od

Pevsko instrumentalna skupina KPD „Žvabek“

Madžarski citrarji iz Gradiščanskega

Združeni nastopajoči na začetku koncerta.

Zbor gradiščanskih Hrvatov iz Dunaja

Minister Moritz je narodnostne skupnosti opogumil, da se priznavajo k svojemu narodu, saj so obogatitev avstrijske kulture. Poudaril je, da večina ne more s plebiscitarnimi postopki odločiti v škodo pravic manjšine in je izjavil, da je za ohranitev skupne šole na dvojezičnem ozemlju. Nadalje je ugotovil, da dvojezična šola v svoji zasnovi ne bo spremenjena, pač pa naj bi bila izboljšana pedagoška ponudba.

Nanizano so nastopile posamezne skupine: najprej madžarski citrarji, za njimi pevsko-instrumentalna skupina KPD „Drava“, za njo zbor in plesalci Čehov, zbor „Rož“ ter hrvaški zbor z Dunaja in folklorna skupina „Kolo Slavuj“ za konec. Poslušalci v do zadnjega zasedeni dvorani so nastopajoče nagradili z velikim aplavzom.

Nedeljska „Koroška poje“ je ponoven dokaz, da solidarnost med narodnimi skupnostmi ni več prazna fraza oz. pobožna želja, temveč bistven in nosilen del političnega in kulturnega sodelovanja in zavedanja. To je potrdila tudi sobotna tiskovna konferenca, ki sta jo priredila KKZ in Center avstrijskih narodnih skupnosti ob navzočnosti zastopnikov narodnih skupnosti.

Besedilo in slike: Franc Wakounig

Predsednik KKZ dr. Zerzer: Poudariti hočemo solidarnost med narodnimi skupnostmi.

življenjske volje njih samih. V avstrijski javnosti veljajo narodne skupnosti sicer za kulturno obogatitev, družba in vlada pa bore malo storita za njihovo preživetje oz. proti njihovi asimilaciji. Narodne skupnosti so za integracijo pod pogojem, da „ohranimo svojo samobitnost, svoje narodnostne pravice in pravico do svobodnega razvoja“. Znova je opozoril na pereče probleme dvojezičnega šolstva in otroških vrtcev ter zavrnil trditve, da je člen sedem izpolnjen.

Dr. Reginald Vospemik: predsednik Federalistične unije evropskih narodnostnih skupnosti

Nedeljske prireditve ne bi ocenjeval z glasbeno-strokovnega stališča — zato so drugi bolj poklicani —, pač pa s stališča kulturno-politične izpovednosti. Dvoje bi predvsem poudaril kot posebnost te prireditve:

Prvič v zgodovini avstrijskih etničnih skupin je prišlo do presenetljivo vzajemne prezentacije kulturne podobe, ki ji pa ni manjkalo tudi politične izpovednosti. Kot predsednik Federalistične unije evropskih narodnostnih skupnosti želim naglasiti, da se ujema take oblike medsebojnega sodelovanja manjšin, ki izpričujejo tudi medsebojno solidarnost v prizadevanju po reševanju odprtih problemov, prav z organizacijskim konceptom te strešne manjšinske organizacije v Evropi.

Drugi, nič manj pomembni pečat, pa je vtisnil prireditvi prosvetni minister dr. Moritz s svojo navzočnostjo in odprto razumevajočo besedo o pomenu etničnih skupin za Avstrijo. V vsakem oziru uspela prireditev, za katero je treba Krščanski kulturni zvezi iskreno čestitati.

Barbara Goričar od ljubljanskega „Dela“ in Lojze Kos, dopisnik RTV Ljubljana, že nekaj let redno objavljata itak Podjunčan, pa je Barbara Goričar prav ta in vestno poročata o življenju in problemih koroških Slovencev. Mirne duše lahko rečemo, da sta občut za vprašanje zamejskih Slovencev.

„Želiva, da bi lahko še več poročala — predvsem o vašem življenju na podeželju“

Barbara Goričar — dopisničarka „Dela“

NT: Prosim te, da se našim bralcem na kratko predstaviš.

Barbara Goričar: Rodila sem se l. 1938 v Šoštanj, kjer je bil moj oče Jože Goričar advokat. Pozneje smo se preselili v Ljubljano: moj oče je namreč postal univerzitetni profesor na pravni fakulteti in je vrhu tega bil eden izmed vodilnih sociologov v Jugoslaviji. Zanj leta pred smrtjo (umrl je lani februarja — op. ured.) je bil tudi tajnik Slovenske akademije znanosti in umetnosti. Za koroško problematiko se je že vedno zelo zanimal, o čemer pričajo mdr. njegovi znanstveni prispevki. Tako sem jaz že doma v družini dobila privzgojen čut za probleme Slovencev v zamejstvu.

NT: In kako se je začela tvoja novinarska „kariera“?

Barbara Goričar: Preden, da sem se odločila za poklic novinarke, sem na gimnaziji poučevala angleščino. Sedem let sem zdržala na šoli, dokler me leta 1969 ni dokončno premagal čar novinarskega dela. Sprva sem pisala za glasbeno-filmsko revijo „Stop“, iz „Stopa“ pa sem prestopila v notranjepolitično redakcijo „Dela“.

NT: Preselitev z zabavnega področja glasbe in filma v višine resne notranje politike — vsekakor močna sprememba...

Barbara Goričar: ... še več: po nekaj letih dela pri „Delu“ sem se leta 1977 preselila na Socialistično zvezo delovnega ljudstva Slovenije (SZDL). Najprej sem delala pri Svetu za družbenopolitična vprašanja žensk, nato pa sem predsedala na tiskovni svet, ki je pristojen za informacijsko dejavnost. Predsednik tiskovnega sveta je hkrati tudi predsednik cele SZDL. Tedaj je bil to Mitja Ribičič. Z njim sem zelo rada sodelovala in sem se od njega tudi veliko naučila.

NT: Koroški Slovenci pa te poznamo predvsem kot sode-

javko Komisije za manjšinska in izseljeniška vprašanja pri SZDL.

Barbara Goričar: To službo sem nastopila l. 1980. Do takrat je bil predsednik te komisije Jože Hartmann; l. 1980 ga je nasledil Danilo Türk, ki sedaj poučuje na pravni fakulteti. Jože Hartman pa je prevzel delo Komisije za narodnosti: ta komisija spremlja predvsem položaj manjšin v Jugoslaviji ter dosledno uresničevanje njih ustavno zagotovljenih posebnih pravic. Svoje delo sem zelo vzljubila, ker je bilo dinamično in ne birokratsko.

NT: Si se tudi že pred nastopom te službe zanimala za probleme koroških Slovencev?

Barbara Goričar: Kot sem že rekla, so mi že v družini privzgojili čut za zamejske Slovence. Vendar moram priznati, da sem pred svojim delom na komisiji imela bolj romantičen odnos do koroških Slovencev. Hočem reči, da je moja predstava o koroških Slovenceh bila zreducirana na slovenske kozolce, lepe žalostne ljudske pesmi ter po možnosti na kakega starega kmeta s pipo v ustih. Imela sem o vas zamejskih predstave, kot jih ima večina pri nas v Sloveniji, kar me strašno moti. Na SZDL sem se začela resno poglobljati v ta problem, predvsem s pomočjo literature in številnih kontaktov s predstavniki manjšinskih organizacij. Tako sem spoznala resnično družbeno in politično realnost na Koroškem.

NT: In kdaj si prišla k nam v Celovec kot dopisničarka „Dela“?

Barbara Goričar: Septembra 1983. Nisem imela strahu, priti na Koroško, ker sem delo in življenje koroških Slovencev že prej temeljito spoznala.

NT: Pristojna pa nisi samo za koroško, temveč tudi za dunajsko politiko.

Barbara Goričar: Dela na Dunaju sem se začela malo bala, zlasti, ker je bil moj pred-

hodnik Slavko Fras, ki ima le več izkušenj od mene in ki je že prej bil dopisnik na Dunaju in v Bonnu. Toda strah me je kaj hitro minil in sem se zelo hitro znajdlja. Moram pa tudi omeniti, da je pred mano bil sedež dopisništva „Dela“ na Dunaju, sedaj pa je v Celovcu.

NT: Pomeni to, da hoče „Dela“ s tem dati koroški problematiki še večjo pozornost?

Barbara Goričar: Verjetno.

NT: Po treh letih novinarskega dela na Koroškem: kako ocenjuješ delo koroških Slovencev?

Barbara Goričar: Gotovo pozitivno. Imamo pa včasih vtis, da bi nekateri politiki morali biti bolj povezani z ljudmi na podeželju.

NT: Kako pa ocenjuješ politične večinske družbe?

Barbara Goričar: Najbrž je res tako, da gredo na Koroškem ure drugače. Ne gre mi npr. v glavo, da na celem južnem Koroškem ne stoji malo več kot 5 dvojezičnih napisov.

NT: Za konec še to: imaš tudi kako željo na naslov „Dela“ oz. si lahko predstavljaš izgraditev dopisništva iz Koroške?

Barbara Goričar: Moj problem je, da so manjšinska dogajanja v glavnem ob koncu tedna. Ker pa ponedeljkovo „Dela“ izhaja zaradi športne priloge v omejenem obsegu, imam zelo malo prostora za poročanje o dogodkih na Koroškem. Mislim, da bi „Dela“ moralo občasno posvetiti več prostora manjšinski politiki ter predvsem reportažam iz vsakodnevnega življenja koroških Slovencev. Če bi hoteli problematiko koroških Slovencev temeljito pokriti, bi to zahtevalo celega človeka. Jaz moram namreč pokrivati poleg Celovca tudi Dunaj. Boljša ureditev pa bi bila, kot je to pri RTV Ljubljana ali dopisništvu „Dela“ v Trstu: tam je moj kolega Miro Poč zadolžen samo za Furlanijo-Juljsko krajino.

Lojze Kos — dopisnik RTV-Ljubljana

NT: Se bi sprva našim bralcem na kratko predstavil...

Lojze Kos: ... doma sem v Libelcih, obmejni koroški vasi v bližini Suhe, torej tam, kjer se Podjuna pravzaprav začne. Libelci so tudi zgodovinski kraj: kljub temu, da so se Libelčani ob plebiscitu v večini odločili za Jugoslavijo, so šele 2 leti po plebiscitu — po hudih uporih in protestih — ponovno prišli k Jugoslaviji. Sicer pa se imam za pravega Podjunčana in že zato sem vsakozi tesno povezan s svojimi rojaki na avstrijskem Koroškem.

NT: Sedaj pa se nam še predstavi kot novinar.

Lojze Kos: Z novinarstvom sem se začel ukvarjati že v gimnazijskih letih. Po končanem študiju novinarstva in sociologije v Ljubljani sem takoj začel iskati možnost, kako bi lahko svoje poklicne cilje povezoval s slovensko manjšino na Koroškem. To možnost so mi kot prvi ponudili na radiu Maribor, kjer od prvega dne službe dalje (leta 1976) spremljam dogajanja na Koroškem.

NT: Delaš pa tudi že peto leto kot redni dopisnik Radio-televizije Ljubljana.

Lojze Kos: Radio Maribor je sestavni del RTV Ljubljana. Naša radijska postaja je s tem prispevala skupnega dopisnika oz. je moj delokrog enakovredno poročanje za vse programe radia in televizije Ljubljana in seveda tudi za radio Maribor. V tej zvezi pa hočem poudariti, da daje RTV kot celota velik pomen objektivnemu in obsežnemu poročanju o koroških Slovenceh.

NT: Kako konkretno funkcioniira objektivno in obsežno poročanje o koroških Slovenceh?

Lojze Kos: Tu je, razvorno gledano, prišlo v zadnjih letih do precejšnjih sprememb. Na radiu Maribor smo imeli že vsa leta posebno manjšinsko oddajo „Ljudje ob meji“. Kmalu

se je pokazalo, da bi bilo treba ta „projekt“ razširiti na ves slovenski prostor. Tako sem še danes zadovoljen, da sem ustanovitelj enourne tedenske oddaje „Sotočje“ (vsak torek od 18.00 do 19.00 — op. ured.), ki jo skupno oblikujejo studiji Maribor, Murska sobota, Koper in Ljubljana. To je edina radijska oddaja, ki nudi kompletno informacijo o življenju in delu zamejskih Slovencev. Poleg teh rednih tedenskih oddaj se moramo seveda vedno javljati v naše dnevno-informativne oddaje.

NT: In kako funkcionira informiranje o manjšinah po televiziji?

Lojze Kos: Tudi ljubljanska televizija je v zadnjih letih naredila korak naprej v spremljanju zamejstva. V zunanjepolitični redakciji je vzkllila ideja o skupni oddaji, ki bi reportažno spremljala dogajanja na Koroškem, v Benečiji-Juljski krajini in Porabju. Tako je nastala redna mesečna oddaja „Slovinci v zamejstvu“ (vsaka prva nedelja v mesecu; objave lahko berete v NT — op. ured.). Poleg tega tudi televizija redno poroča o vseh aktualnih dogodkih, pri čemer vse bolj prihaja v ospredje poročanje o delu in življenju Slovencev na podeželju.

NT: Načrtujete tudi kakšne programske ali druge novosti?

Lojze Kos: Ni še dolgo od tega, ko sta bila pri osrednjih

Z Barbaro Goričarjevo in Lojzetom Kosom se je pogovarjal Janko Kulmesch.

Fotografije: Marijan Fera

organizacijah na obisku programskega direktor televizije Ljubljana Stane Grah in zunanje-politični urednik Boris Bergant. Oba sta dokaj jasno opredelila in objasnila naše skupne delovne želje in načrte. Gre mdr. za rešitev problema TV-kamere, za še večje neposredno sodelovanje manjšine pri oblikovanju radijskih in televizijskih oddaj ter sploh za še tesnejše stike med RTV Ljubljana in koroškimi Slovenci.

NT: Koroški Slovenci si na ljubljanski televiziji mdr. želim tedensko oddajo po vzorcu „Südtirol aktuell“. Kako ocenjuješ možnosti?

Lojze Kos: Jasno je, da bi kot poročevalec RTV Ljubljana želel sooblikovati takšno oddajo. Žal je za enkrat tej želji manjšine nasproti nekaj tehničnih, pa tudi finančnih preprek, ki pa upam, da jih bomo skupno kmalu premostili.

NT: RTV Ljubljana ima dopisnike v skoraj vseh svetovnih središčih. Ali imata zamejska dopisnika v Celovcu in Trstu kakšen poseben status?

Lojze Kos: Posebnost zamejskega dopisništva ni toliko v naravi dela, temveč predvsem v dejstvu, da smo vsi skupaj del slovenskega kulturnega prostora. Poleg tega je specifičnost tudi v tem, da je informacija povratna: vsako vest, poročilo ter reportažo pazorno spremljajo gledalci in poslušalci ne samo v Sloveniji, temveč tudi in predvsem na Koroškem. Tako se novinar v zamejstvu često znajde v kollesju najrazličnejših kritik in ocen. Nadalje se razlikujemo od dopisništva npr. v Londonu ali Moskvi v tem, da moramo zamejski dopisniki opravljati funkcijo informatorja za manjšino. To pa predvsem tudi zato, ker zamejski Slovenci v večinskih sredstvih javnega obveščanja slej ko prej niso dovolj zastopani.

TV AVSTRIJA — 1. in 2. SPORED TV

1. SPORED

Petek, 14. marca:

9.00 Poročila — 9.05 Policijska inšpekcija 1 — 9.30 Ruščina — 10.00 Šolska TV — 10.30 Slep ar in ljubi Bog — 12.05 Tuzemski report — 13.05 Poročila — 16.30 Am, dam, des — 16.55 Mini-ZIB — 17.05 Niklaas — 17.30 Levo od pingvinov — 17.55 Za lahko noč — 18.00 Avstrija v sliki — 18.30 Mi — 19.00 Avstrija danes — 19.30 Čas v sliki — 20.15 Primer za dva — 21.20 To so bili časi — 22.05 „Umetnine“ — 23.45 Poročila

Sobota, 15. marca:

9.00 Poročila — 9.05 Angleščina — 9.35 Francoščina — 10.05 Ruščina — 10.35 Vesela vožnja — 12.10 Priče časa — 13.15 Poročila — 14.40 Ljuba družina — 16.15 Jezus živi — 16.30 Nils Holgersson — 16.55 Mini-ZIB — 17.05 Gradbišče — 17.30 Mr.

Merlin — 17.55 Za lahko noč — 18.00 Dvakrat sedem — 18.25 Heinz Conrads — 18.50 Vprašanja kristjana — 19.00 Avstrija danes — 19.30 Čas v sliki — 19.55 Šport — 20.15 Zabavna oddaja Joachima Fuchsbergerja — 22.40 Rockpalast-festival

Nedelja, 16. marca:

11.00 Tiskovna ura — 12.00 Orientacije — 14.45 Čudežni deček — 16.25 Tao Tao — 16.50 Prodana senca — 17.20 Risanka — 17.35 Čeladnik — 17.40 Klub seniorjev — 18.30 Mi — 19.00 Avstrija v sliki — 19.25 Kristjan v času — 19.30 Čas v sliki — 19.50 Šport — 20.15 Via Mala — 21.45 Volitve v parlament v Franciji — 22.15 Zemlja živi — 23.00 Nočni studio — 0.05 Poročila

Ponedeljek, 17. marca:

9.00 Poročila — 9.05 Policijska inšpekcija 1 — 9.30 Prosim k

mizi — 10.00 Šolska TV — 10.30 Ponorel — 12.00 Ptičji svet Avstralije — 12.15 Semenska vojna — 13.00 Poročila — 16.30 Am, dam, des — 16.55 Mini-ZIB — 17.05 Calimero — 17.30 Heidi — 17.55 Za lahko noč — 18.00 Avstrija v sliki — 18.30 Mi — 19.00 Avstrija danes — 19.30 Čas v sliki — 20.15 Šport v ponedeljek — 21.15 Cagney in Lacey — 22.05 Brat drevo — mati zemlja — 23.05 Poročila

Torek, 18. marca:

9.00 Poročila — 9.05 Policijska inšpekcija — 9.30 Angleščina — 10.00 Šolska TV — 10.30 Ljuba družina — 12.05 Šport v ponedeljek — 13.00 Poročila — 16.30 Am, dam, des — 16.55 Mini-ZIB — 17.05 Čebelica Maja — 17.30 Tudi šala mora biti — 17.55 Za lahko noč — 18.00 Avstrija v sliki — 18.30 Mi — 19.00 Avstrija danes — 19.30 Čas v sliki — 20.15 Dokumentacija — 21.15 Dallas — 22.00 Šport — 23.00 Številka šest — 23.50 Šport

Sreda, 19. marca:

9.00 Poročila — 9.05 Policijska inšpekcija 1 — 9.30 Francoščina — 10.00 Šolska TV — 10.30 Dva ljuba debeluha — 12.05 Dokumentacija — 13.00 Poročila — 16.30 Vremenska čarovnica — 16.55 Mini-ZIB — 17.05 Veveca Pušel — 17.30 Kamen Marka Pola — 17.55 Za lahko noč — 18.00 Avstrija v sliki — 18.30 Mi — 19.00 Avstrija danes — 19.30 Čas v sliki — 20.15 V vrtincu — 23.45 Poročila

Četrtek, 20. marca:

9.00 Poročila — 9.05 Policijska inšpekcija 1 — 9.30 Dežela in ljudje — 10.00 Šolska TV — 10.30 Čudežni deček — 12.15 Klub seniorjev — 13.00 Poročila — 16.30 Am, dam, des — 16.55 Mini-ZIB — 17.05 Sindbadove pustolovščine — 17.30 V rajju divjih živali — 17.55 Za lahko noč — 18.00 Avstrija v sliki — 18.30 Mi — 19.00 Avstrija danes — 19.30 Čas v sliki — 20.15 Hlev muzikantov — 21.50 Judas — 23.40 Poročila

2. SPORED

Petek, 14. marca:

16.25 Poldark — 17.15 Zemlja živi — 18.00 Tedenski pregled — 18.30 Naša majhna farma — 19.30 Čas v sliki — 20.15 Semenska vojna — 21.00 Obrazi Evrope — 21.15 Čas v sliki — 21.35 Kulturni žurnal — 21.45 Šport — 22.15 Ogenj na horizontu — 23.45 The Munsters

Sobota, 15. marca:

13.00 Oblast usode — opera — 16.10 Dragocenosti Avstrije — 16.15 Prirodnoznanstvena dokumentacija — 17.00 Ljuba družina — 17.45 Kdo me hoče? — 18.00 Pan-Optikum — 18.25 Nogomet — 19.00 Trailer — 19.30 Čas v sliki — 19.55 Znanost aktualna — 20.15 Via Mala — 21.45 Šport — 22.20 Vražja zapadnica

Nedelja, 16. marca:

9.00 Poročila — 9.05 Rožnato rdeči panter — 9.20 Giuseppe Taddei poje — 9.55 Richard Eybner 90 let — 10.40 Rešimo Wienerwald — 14.00 Športni popoldan — 16.55 Narodna glasba Avstrije — 17.40 Bruce Springsteen — 18.30 Brez nagobčnika — 19.25 Dragocenosti Avstrije — 19.30 Čas v sliki — 19.50 Primer za ljudskega odvjetnika — 20.15 Dva ljuba debeluha — 21.55 Dinastija — 22.40 Šport — 23.00 Freedom of Information

Ponedeljek, 17. marca:

17.30 Bio tehnologija — 18.00 Lipova cesta — 18.30 Naša majhna farma — 19.30 Čas v sliki — 20.15 Izposojeni dedek — 21.15 Čas v sliki — 21.35 Kulturni žurnal — 21.45 Šiling — 22.05 Nedolžnost — 0.10 Poročila

Torek, 18. marca:

17.00 Poročila — 17.30 Orientacije — 18.00 Dingsda — 18.30 Naša majhna farma — 19.15 Woody Woodpecker — 19.30 Čas v sliki — 20.15 Kaj sem? — 21.15 Čas v sliki — 21.35 Kulturni žurnal — 21.50 Club 2 — nato poročila

Sreda, 19. marca:

17.00 Starši — otrok — dnevnik — 17.30 Dežela in ljudje — 18.00 Ljudje in živali — 18.30 Naša majhna farma — 19.15 Woody Woodpecker — 19.30 Čas v sliki — 20.15 Posamezni spored — 21.15 Čas v sliki — 21.35 Kulturni žurnal — 21.45 Svet knjige — 22.30 Walkabout — 0.05 Poročila

Četrtek, 20. marca:

17.00 Šport — 17.30 Zaščiteno področje — 18.00 Pogled v lonček — 18.30 Naša majhna farma — 19.15 Woody Woodpecker — 19.30 Čas v sliki — 20.15 Tuzemski report — 21.15 Čas v sliki — 21.35 Kulturni žurnal — 21.50 Šport — 23.20 Poročila

• Zgornje Borovlje — Pečnica

SODOBNO OBREZOVANJE IN CEPLJENJE SADNIH DREVES
Predava: Dipl. inž. Franc LOMBERGER
Prireditelj: Slovenska kmečka zveza in Zadruga Ledince
Čas: v petek, 14. marca 1986, ob 13.00 uri
Kraj: pri Warumu v Zgornjih Borovljah — Pečnica

• Moščenica — Bilčovs

SODOBNO OBREZOVANJE SADNIH DREVES
Predava: Dipl. inž. Franc LOMBERGER
Prireditelj: Slovenska kmečka zveza in SPD „Bilka“ v Bilčovsu
Čas: v soboto, 15. marca 1986, ob 9.00 uri
Kraj: v Moščenicah pri Bilčovsu

• Šmihel

SODOBNO OBREZOVANJE SADNIH DREVES
Predava: Dipl. inž. Franc LOMBERGER
Prireditelj: KPD Šmihel in Slovenska kmečka zveza
Čas: v soboto, 15. marca 1986, ob 14.00 uri
Kraj: v Šmihelu

• Rožek

„ZDRAVNIK PO SILI“
Čas: sobota, 15. marca, 1986, ob 19.30 uri
Kraj: Na Muti v Rožeku
Gostuje: Igralska skupina SPD „Dobrač“ na Brnci
Prireditelj: Kulturno društvo „Peter Markovič“

RADIO CELOVEC

SLOVENSKE ODDAJE

Petek, 14. 3. 1986

Kontaktna leča — kulturni dnevi dijakov Slovenske gimnazije.

Sobota, 15. 3. 1986

Duhovni nagovor (dr. A. Kajžnik); voščila (Danica Urschitz).

Nedelja, 16. 3. 1986

Želeli ste, poslušajte!

Ponedeljek, 17. 3. 1986

V živo: Katoliška mladina.

Torek, 18. 3. 1986

Mladinska oddaja (F. Krištof).

Na prodaj!

MIZARSKA DELAVNICA IN STANOVANJSKA HIŠA,

velikost zemljišča pribl. 2400 m² v centru Šmihela. Vložna števil. 19 katastralne občine Šmihel, hišna števil. 18.

OKVIRNA CENA 1. MIL. ŠILINGOV

Interesenti naj se javijo do 28. marca 1986 pri Posojilnici-Bank Pliberk, tel.: 0 42 35 / 27 08

Hotel ANTONIČ

išče za takoj NATAKARJA (natakarico) z inkasom ter mlado(ega) KUHARICO ali KUHARJA.

Interesenti naj se javijo po telefonu 0 42 53 / 22 41

Prodajam

APNO ZA BELJENJE

Jože Blažej, Letina 25
9143 Šmihel pri Pliberku
Tel.: (0 42 35) 25 48

Minljivost - Neminljivost

V srcu človeka, pa naj bo star ali mlad, živi neizbrisno hrepenenje. Hrepenenje, da človekov konec — in konec človeštva — ni smrt, temveč življenje, ni sovraštvo, temveč ljubezen.

Cerkev je ustanova z napakami, pomankljivostmi, človeškimi slabostmi. Cerkev pa je tudi velika skupnost, ki je skozi stoletja in tisočletja nosila luč vere in upanja: Vse minljivo življenje se izteka v neminljivo božje življenje.

Cerkev oznanja in deluje vedno v času. Temu delovanju pomaga Vaš cerkveni prispevek.

Hvala

Obračun krške škofije za leto 1985 (v 1000 šil.)

DOHODKI	IZDATKI	
Cerkveni prispevek	Plače za duhovnike in laike	160.835 / 110.980
Državna odškodnina	Podpora župnijam, cerkvenim uradom, akcijam	25.418 / 25.848
Drugi dohodki	Podpora za gradnje izdatki za upravo	7.663 / 41.443 / 15.645
	193.916	193.916

Informacija katoliške Cerkve na Koroškem

PRIREDITVE

• Pečnica

KRIŽEV POT KATOLIŠKE MLADINE ROŽ

Čas: v soboto, 15. marca 1986 ob 19. uri

Kraj: v farni cerkvi na Pečnici

• Radiše

„KRIŽEV POT“ slovenskih koroških skavtov

Čas: v petek, 14. marca 1986, ob 18. uri

Kraj: v farni cerkvi na Radišah

• Št. Primož

„KURENT“

Priveditelj: SPD „Danica“

Čas: sobota, 15. marec 1986, ob 19.30 uri

Kraj: v kulturnem domu v Št. Primožu

Nastopa igralska skupina OBACE

• Št. Jakob

„KURENT“

Priveditelj: SPD „Rož“

Čas: nedelja, 16. marec 1986, ob 19.30 uri

Kraj: v farni dvorani v Št. Jakobu v Rožu

• Železna Kapla

Strokovno predavanje

O REJI DOJILJ

(Mutterkuhhaltung)

Priveditelj: Slovenska kmečka zveza

Čas: v sredo, 19. marca 1986, ob 14. uri (na Jožefovo)

Kraj: Hotel Obir v Železni Kapli

Predava: univ. prof. dr. Jože OSTERC iz Ljubljane

• Celovec

Tečaj: DELO Z VIDEOKAMERO

Priveditelj: Slovenska prosvetna zveza

Čas: 13. in 14. marca 1986 (od 19.00 do 21.30 ure)

19. in 20. marca 1986 (od 19.00 do 21.30 ure)

Kraj: Mladinski dom SŠD v Celovcu

Tečaj vodi prof. Štefan Pinter

• Dob

LETEČA ŽABA

Čas: sobota, 15. marec 1986, ob 17. uri

Kraj: gasilski dom v DOBU

Nastopajo: Lutke KPD Šmihel pri Pliberku

• Obirsko

PLANINSKI VEČER V SLIKI IN BESEDI (predavanje z diapozitivni)

14. Globaški kulturni teden
(od 2. do 16. marca 1986)

Privediteljja: Slovensko kulturno društvo v Globasnici in Slovensko prosvetno društvo „Edinost“ v Štebnju

DAN	PRIREDITEV	KRAJ
petek, 14. marec ob 20. uri	Mariborski rapsodij „Takrat v starih časih“, izvajajo: Hiacinta Casnik, Jože Zupan, Veronika Mihelič, Mojca Zupančič, Aleksander Kovač	Ijudska šola v Globasnici
sobota, 15. marec ob 14.30 uri	Lutke Šmihel „Leteča žaba“ Lenčka Kupper	župnišče v Globasnici
nedelja, 16. marec ob 15. uri	Srečanje mešanih pevskih zborov iz Podjune	gostilna Šoštar

Čas: sobota, 15. marec 1986, ob 20. uri

Kraj: pri Kovaču na Obirskem
Priveditelj: SPD „Obir“ na Obirskem

• Železna Kapla

SREČANJE ŽENA IZ ŽELEZNE KAPLE IN OKOLICE

Priveditelj: Krajevni odbor ZSZ Železna Kapla

Čas: v soboto, 15. marca 1986, ob 14. uri

Kraj: v hotelu Obir

• Borovlje

JOŽEFOV SEJEM

Čas: v ponedeljek, 17. marca 1986

Kraj: glavni trg v Borovljah

• Celovec

RAZSTAVA IN LITERARNO BRANJE

Čas: v petek, 14. marca 1986, ob 18. uri

Kraj: Mohorjeva knjigarna
Ob odprtju razstave slik Valentin ČERTOVA iz Sel bo predstavil Anton Slavič svojo zbirko pesmi „Iskal sem luč“, ki jo je ilustriral prav Valentin Čertov

• Št. Peter pri Št. Jakobu

Katoliška mladina dekanij Borovlje in Rožek vabi na MLADINSKO VESPERO, ki bo v petek, 21. marca 1986, ob 19. uri v Št. Petru pri Št. Jakob. Vespera bo v obliki AGAPE

• Globasnica

POGOVORNI VEČER S TEMATIKO „SPOVED“

Priveditelj: farna mladina Globasnica

Čas: v petek, 21. marca 1986, ob 20. uri
Kraj: v farovžu v Globasnici
Večer bo oblikoval Ivan Antolič iz Sveč

Podjunska baza Katoliške mladine vabi na KRIŽEV POT, ki bo letos v soboto, 22. marca 1986, ob 18. uri v Dobri vasi

• Radiše

Premiera igre: „JUNONA IN PAV“ Sean O. Casey

Priveditelj: SPD „Radiše“ na Radišah

Čas: v nedeljo, 16. marca 1986, ob 14.30 uri

Kraj: kulturni dom na Radišah
Nastopa: igralska skupina SPD „Radiše“

• Ledince

SREČANJE ROŽANSKIH MOŠKIH PEVSKIH ZBOROV

Priveditelj: SPD „Jepa-Baško-jezero“ in SPZ

Čas: v soboto, 22. marca 1986, ob 19.30 uri

Kraj: kulturni dom v Ledincih

• Šmihel

KONCERT

Priveditelj: KPD Šmihel

Čas: na cvetno nedeljo, 23. marca 1986, ob 19.30 uri

Kraj: v farni dvorani v Šmihelu
Nastopa: Moški pevski zbor dunajskega krožka

• Celovec

FILM O LUŽIŠKIH SRBIH RUBLAK — „Das vermessene Land“

Čas: v petek, 14. marca 1986, ob 19. uri

Kraj: WIFI-dvorana v Celovcu, Kempfstraße 1
Privediteljji: EBZ, Gesellschaft

Österreich-Deutsche Demokratische Republik in Slovenska prosvetna zveza

Po filmu diskusija z avtorjem Jurijem KOCHOM in režiserjem filma Konradom HERMAN-NOM.

• Borovlje

FILM O LUŽIŠKIH SRBIH RUBLAK — „Das vermessene Land“

Čas: v soboto, 15. marca 1986, ob 14.30 uri

Kraj: mestna hiša v Borovljah
Privediteljja: SPD Borovlje in SPZ

Po filmu diskusija z avtorjem Jurijem KOCHOM in režiserjem filma Konradom HERMAN-NOM

• Celovec

40-LETNICA OBSTOJA ZVEZE KOROŠKIH PARTIZANOV

Priveditelj: Zveza koroških partizanov

Čas: v nedeljo, dne 23. marca 1986, ob 14. uri

Kraj: v Mladinskem dom SŠD, Mikschalle 4 v Celovcu

• Železna Kapla

VIKTOR E. FRANKL — „Časovno vzporedje v Birkenwaldu“

psiholog doživlja taborišče smrti — drama

Priveditelj: SPD „Zarja“ v Železni Kapli

Čas: v soboto, 22. marca 1986, ob 20. uri

Kraj: v farnem domu v Železni Kapli

Nastopa: igralska skupina SPD „Zarja“ — režija, P. Zunder

• Kotmara vas

Koncert harmonikarskega ansambla SYNTHESIS 4 iz Trsta

Priveditelj: SPD „Gorjanci“ iz Kotmare vasi

Kraj: Ijudska šolav Kotmari vasi

Čas: nedelja, 16. 3., ob 14.30 uri

• Dom v Tinjah

od ponedeljka, 17. 3., ob 18. uri

DUHOVNE VAJE ZA MEŽNARIČE IN MEŽNARJE; CERKVENE PEVKE IN PEVCE; ORGANISTKE IN ORGANISTE; VSE, KI SO DELUJEJO V CERKVI IN ŽUPNIŠČU

„V službi Kristusa in Cerkve“
Voditelj: p. Franc Sodja

v ponedeljek, 17. 3., ob 19. uri

GALERIJA TINJE
Odprte razstave EDIJA ŽERJALA, Grafike

Svetovno prvenstvo:

Franci Wiegele 7.

Andi Felder je pretekli konec tedna na svetovnem prvenstvu v smučarskih poletih na Kulmu odnesel zmago pred drugim Avstrijcem Franc Neuländtnerjem. Zahomčan Franci Wiegele pa se je kot tretji najboljši Avstrijec uvrstil na odličnem sedmem mestu. Wiegele je bil v obeh dneh konstanten, v nedeljo je po poletu na 174 m imel celo možnost se uvrstiti na tretje mesto.

1. Andreas Felder (Avs.)	745,0
2. Franz Neuländtner (Avs.)	730,5
3. Matti Nykänen (Fin.)	698,5
4. L. Dluhos (CSSR)	681,0
5. Tuomo Ylipulli (Fin.)	680,5
6. Thomas Klauser (ZRN)	674,5
7. Franc Wiegele (Avs.)	673,0
und P. Suorsa (Fin.)	673,0
9. Jens Weißflog (NDR)	671,0
10. Piotr Fijas (Pol.)	656,5
11. Jöran Pedersen (Nor)	644,0
12. Jan Kowal (Pol.)	641,5
13. Steve Collins (Kan.)	636,0
14. Didier Mollard (Fr.)	635,0
15. Primož Ulaga (Jug.)	632,5

Po tekmovalju na Kulmu čakajo skakalci na odločitve v svetovnem pokalu, ki bo padla na zadnjih treh konkurencah v tej sezoni.

Kot znano, imata samo še Nykänen in Vettori možnost osvojiti svetovni pokal, ta teden na Holmenkollenu in 22. in 23. marca na Planici

pa bo morala pasti odločitev. Na vseh treh konkurencah bo sodeloval tudi Wiegele, ki si obeta za konec sezone še nekaj dobrih rezultatov.

„Super-G“ v Libučah

Domače društvo „Kralj Matjaž“ je preteklo nedeljo priredilo na „Mogrovi“ progi v Libučah smučarsko tekmo. Čeprav vreme ni bilo ravno najbolj vabljivo, se je zbralo na „Mogrovi“ progi lepo število tekmovalcev, ki so se v pravem tekmovalnem vzdušju borili za prva mesta.

Da vsak ni mogel zmagati, je seveda jasno — in tako se je marsikateri čudil, kje je na progi pustil sekunde, ki so mu manjkale do zmage. Kljub temu je bilo tekmovalje dokaj družabno, predvsem pa pri podelitvi nagrad v gostilni „Pri Herbertu“, kjer je občinski odbornik EL Jurij Mand mdr. počastil tudi najstarejšega tekmovalca, trgovca Adolfa Krivograda, ki je prekosil marsikatero mlajše generacije.

REZULTATI:
fantje 1968—70: 1. Peter Ebner, 2. Peter Krivograd, 3. Alfred Leskovec.

splošna skupina: 1. Manfred Maloversnik, 2. Janez Cveif, 3. Fric Satschen, 4. Reinhold Terbuch, 5. Karl Igerc, 6. Helmut Grilc, 7. Michael Igerc.

starostna skupina: 1. Fric Potočnik, 2. Janez Ischepp, 3. Pepe Potoschnig, 4. Adolf Krivograd.

Skupina I. 1980 rojeni:
dekleta in fantje: 1. Golautschnig Elke, 2. Gitka Buchwald; dekleta 1977-79: 1. Birgit Waldauer; fantje 1977-79: 1. Oliver Burkhardt, 2. Dominik Mesner, 3. Adrijan Mandl; dekleta 1974-76: 1. Kornelija Grlic, 2. Sonja Buchwald, 3. Sabina Buchwald; fantje 1974-76: 1. Berni Waldauer, 2. Marjan Buchwald, 3. Marko Buchwald; dekleta 1971-73: 1. Michaela Höller, 2. Elisabeth Rožman, 3. Veronika Krivograd; fantje 1971-73: 1. Vladimir Buchwald, 2. Dietmar Presitschek, 3. Stanko Grlic.

Anni MÜLLER-KLEMENJAK je preteklo nedeljo zopet osvojila deželni naslov cross-tekmu. Tokrat je bila Karoline Käfer (KLC) največja konkurentinja Podgorčanke, ki si je z odličnim finišem zagotovila zmago.

Rudi Janach svetovni prvak pri seniorjih

Na svetovnem prvenstvu seniorjev v teku na smučeh pretekli teden v Lace Placidu (ZDA) si je osvojil Rudi JANACH iz Reke pri Št. Jakobu zlato kolajno v teku na 30 km. Janach, zmagovalec Rožanskega pokala leta 1984 — je star 32 let in je to leto treniral sam, medtem ko je leta poprej bil včlanjen v razne kadre avstr. vrhunkega smučarskega teka. „Svetovnega prvaka“ je domače društvo veličastno sprejelo pri Antoniču na Reki. Številnim čestitkam se pridružuje uredništvo NT.

Franci Wieser — avstrijski prvak v „kick-boksu“

Preteklo nedeljo je bilo na Dunaju avstrijsko prvenstvo v kick-boksu do rjavega pasu v „voll-kontaktu“. Na Dunaj sta se odpeljala tudi slovenska boskarja Marijan Oraže in Franci Wieser. Oraže je boksal v lahki kategoriji do 60 kg in v prvi tekmi premagal Norberta Haringa iz Salzburške. V drugi tekmi pa je podlegel Dunajčanu Thomasu Budilu. V končni uvrstitvi pa je zasedel drugo mesto. Zelo dobro pa je boksal Franci Wieser v lahki kategoriji do 70 kg. Prvo tekmo je zmagal po točkah, v drugi pa je zmagal proti Dunajčanu Oberlechnerju K.O. V odločilni tretji tekmi se je šlo za deželnega prvaka v kick-boksu in tudi to tekmo je odločil Franci Wieser zase in tako osvojil svoj prvi državni naslov, h kateremu mu iskreno čestitamo.

Slovenski biljar-disti v play-off?

Slovenski biljar-disti so morali preteklo kolo nastopiti zunanaj proti vodečemu na lestvici iz Althofna. Moštvo je tokrat manjkal vodja moštva Gusti Serajnik, kljub temu pa je moštvo igralo odlično in doseglo zaslužno točko. SBK/Cartrans ima še eno tekmo (v soboto proti Althofen II) in ima dobre možnosti doseči play-off kolo (prvi štirje).

Althofen I — SBK/Cartrans
6 : 6

(za SBK/Cartrans so igrali: M. Krištof, S. Kumer, J. Gregorič, M. Kreutz, V. Kušej, M. Fera)

LESTVICA:	
1. Althofen I	+ 22 10
2. Labot II	+ 18 8
3. Slovenski BK/Cartrans	+ 6 8
4. Althofen II	+ 6 7
5. Labot IV	+ 2 6
6. Labot III	0 4
7. Ettendorf II	- 36 2
8. Pliberk III	- 18 1

Naraščaj Št. Janža tudi v Podnu med najboljšimi

V nedeljo, 9. marca, je priredil smučarski klub Borovlje v Podnu spominsko tekmovalje Walterja Ogriza, ki ga je lani, ko je s prijatelji podvzel turo na Setiče v Selah zasul plaz.

Prireditve se je udeležilo 91 otrok, ki so tekmovali v štirih skupinah.

Dekleta I: Birgit Fillipič (Št. Janž), 2. Alexander Pernat (Peca), 3. Katja Malle (Št. Janž), 4. Marion Maloverschnig (Št. Janž), 5. Katja Pilstovnik (Sele); fantje I: 1. Danijel Užnik (Št. Janž), 2. Markus Vouk (Union Celovec), 3. Richard Werkel (Velikovec), 4. Alois Schindler (Borovlje), 5. Markus Kristof (Št. Janž); dekleta II: 1. Tamara Lapusch (Rož, najhitrejša dneva), 2. Dunja Jamnig (Št. Janž), 3. Margit Užnik (Sele); fantje II: 1. Harald Kruschitz (Št. Janž, najhitrejši dneva), 2. Michael Tölderer (Rož), 3. Ingor Kuschej (Peca).

• Nogometne tekme odpovedane

1. vigredno kolo v koroški ligi je KFV zaradi slabih vremenskih razmer preložil na 1. maj.

SAK bi moral 16. marca igrati doma proti Šmohorju.

O avtorju beremo v gledališkem listu med drugim tole: „Peter Ustinov, rojen 1921, znan kot dramski in gledališki režiser ter filmski scenarist, je posrečeno in v sproščeni komedijski obliki zajel vse tisto, kar razumemo pod danes zelo slikovito stopnjevanim problemom generacij“.

Da so igralci našli pravi pristop do Ustinove komedije, je vsekakor zasluga znanega slovenskega režiserja Petra Militarova.

Posamezni igralci so kljub obširnemu besedilu podali svoje vloge zelo živo. Vprašanje generacijskega problema, o katerem mnogo čujemo, pa včasih nimamo poguma, da bi se mu odkrito postavili, so igralci načeli zelo sveže.

Glavna oseba komedije je general Sir M. Fitzburtress, ki ga je igral Miha Kap. Po nekaj letih vojne se vrne domov, kjer se je med tem marsikaj spremenilo. Sin Robert, igral ga je Franci Polzer ml., ki so ga pogнали z univerze, je postal potepuh, ki si pač vzame, kar potrebuje za življenje. Vrh tega živi skupaj s prijateljico Lesley — igral jo je Milan Hobel ml. — pri kateri se stari general ne more odločiti, če je „on“ ali „ona“.

Generalova vrnitev razburja tudi hčer Judi, ki jo je igrala Tatjana Marko. Judi pričakuje otroka, čigar oče ni znan. Sin in hčerka skušata očetu dopovedati, da živita prav, kajti časi da so se spremenili. Oba se začudita, ker oče nju razume in spozna, da je zakon z ženo Lady — igrala jo je Marica

Uspeh igralcev „Danice“ „Zlezi še tako visoko, zmeraj prilezeš komaj do srednjih vej“

Pri gledališki dejavnosti naših društev imamo v zadnjem času vse več predstav, ki pomenijo določen napredek, in to tako po vsebinski kot tudi po uprizoritveni plati. Ta napredek se je pokazal preteklo soboto, 1. marca, v St. Primožu. Igralska skupina SPD „Danica“ se je predstavila s komedijo „Komaj do srednjih vej“ avtorja Petra Ustinova. Komad je prevedel Ciril Kosmač.

Sommeregger — bil zlagan. General zapusti družino in začne razmišljati o življenju. Ko se vrne, je hippie,

razcapan in z gitaro okoli vratu. Naseli se v krošnji drevesa in trdi, da je srečnejši kot kdaj koli prej.

Celotna zadeva se še zaplete v toliko, da Robert poroči hišno Helgo, ki jo igra Micka Hobel, hčerka Judi pa najde razumnega očeta za svojega otroka. To je Basil Utterwood, ki ga je igral Maks Wuttej. Pred poroko je seveda potreben poročni nauk. Preden vikar, igral ga je Franc Hobel, zakonce poroči, mora še marsikaj razčistiti. Nastopi tudi Tay Gilliat-Brown, igral ga je Franci Polzer starejši. Ta Brown je skrivni ljubimec Lady Fitzburtress in njegove dogodivščine se končajo, kot sam pravi, zmeraj z zibanjem otrok. Zato se odloči, da bo po vzoru generala odložil vse lažne prednosti civilizacije in se naseli na drevesu.

Komedijo „Komaj do srednjih vej“ so šentprimški igralci zaigrali živo in gledalci so imeli ta večer velik gledališki užitek. Da je predstava dobro uspela, je tudi zasluga tehnike, za katero sta skrbela Marko in Hanzej Polzer. Scena pa je delo Saše Kumpa, šepetala pa je Marija Krasnik. Igralci so dogajanje prenesli v šentprimoško okolico, kar so poudarili tudi glasbeni vložki „Zmede“ in posamezne besede, kot „Klopeiner See“. Škoda le, da so nekateri igralci govorili pretiho in so se stavki zgubili nekje nad odrom. Marsikatero modrosti zategadelj poslušalci niso čuli.

Da je predstava tako dobro uspela, je zasluga igralcev in režiserja. Svoje pa so prispevali tudi Krščanska kulturna zveza, ZKO Slovenije in SPZ.

M. P.

Preteklo soboto, 8. marca, je KPD „Drava“ v Žvabeku praznovala 75-letnico svojega obstoja. Odlične kulturne prireditve se je poleg lepega števila domačinov udeležila tudi vrsta častnih gostov. Zaradi prostorskih problemov bomo obširnejše poročilo objavili v naslednji številki NT.

Rožanski kulturni teden:

„Iz dnevnika okrajnega sodnika“

Pod geslom „Iz dnevnika okrajnega sodnika“ je priljubljeni sodnik dr. Tomi Partl predaval pretekli četrtek, 6. marca, v okviru R. I. T. v Bilčovsu.

Dr. Partl je uvodoma obrazložil ob primeru majhnega okrajnega sodišča v Borovljah uradni sistem. Poleg tega, da je Bilčovščane opozoril, da imajo po zakonu o manjšinah pravico, da zahtevajo na sodnji kot pogovorni jezik slovenščino je opozoril še na številne druge možnosti posameznika pri sodišču.

Večer pa ni bil le monolog — domačinom je dr. Partl ob tej priložnosti odgovarjal tudi na številna pravna vprašanja, kar je Bilčovščane zelo zadovoljilo.

Zaključno pa je dr. Partl poskrbel s svojimi izvrstnimi smešnicami tudi še za to, da so se poslušalci lahko od srca nasmejali.